

KAIŠIADORIŲ R. ŽIEŽMARIŲ GIMNAZIJA EMOCINIO INTELEKTO UGDYMO ORGANIZAVIMO PLANAS 2023 – 2025 METAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kaišiadorių r. Žiežmarių gimnazijos (toliau – Gimnazija) emocinio intelekto (toliau – EQ) ugdymo organizavimo 2023-2024 metų planas (toliau – Planas) parengtas siekiant padėti ugdytiniams pažinti ir suprasti aplinkinių žmonių ir savo emocijas, jas valdyti bei kontroliuoti, ugdyti empatiją, skatinančią efektyvų tarpasmeninį bendravimą, pozityviai veikiančią individualius sprendimus, kas leistų užtikrinti emocinio intelekto sąveiką kaip patikimą asmeninio ir profesinio gyvenimo sėkmės rodiklį, skiriant ypatingą dėmesį savęs pažinimui, lankstumui, savikontrolei, efektyviam konfliktų valdymui.

2. EQ planas parengtas naudojant literatūros ir mokslinių straipsnių bei patvirtintų programų šaltinius:

2.1. Berrocal, P. F., Cabello, R., Castilo, R., Extremera, N. (2012). Gender differences in emotional intelligence: The mediating effect of age. Behavioral Psychology Conductual;

2.2. Stephen Neale, Lisa Spencer-Arnell, Liz Wilson (2008). Emocinis intelektas ir ugdymas. Vilnius;

2.3. Goleman, D. (2001). Emocinis intelektas: kuo jis gali būti svarbesnis nei IQ. Vilnius: Presvika;

2.4. Lekavičienė, R., Remeikaitė, I. (2002). Emocinis intelektas ir jo vertinimo problema. Psichologija. JSSN 1392-0359;

2.5. Mayer, J. D., Salovey, P., Caruso, D. R. (2000). Models of emotional intelligence. In: R. J. Sternberg (ed.). Handbook of Intelligence. Cambridge, England: Cambridge University Press;

2.6. Šukytė D., Socialinis ir emocinis ugdymas, 2015;

2.7. Kaišiadorių r. Žiežmarių gimnazijos socialinio emocinio ugdymo (SEU) integravimo į mokymą strategija 2022-2024 m.;

2.8. **LIONS QUEST** (SEU) programomis:

2.8.1. **Laikas kartu** – pradinis ugdymas. Tai – įrodymais grįsta programa, kuri padeda mokytojams kurti saugią mokymosi aplinką ir išmokyti vaikus įgūdžių, padedančių pasiekti sėkmę mokykloje ir gyvenime. Programa Laikas kartu orientuojasi į vaikų potencialą ir kreipia jų kūrybines galias taip, kad ateityje vaikai taptų gabūs, sveiki jauni žmonės, kurie turi pozityvius tikslus ir jaučia įsipareigojimus savo šeimai ir bendruomenei. Programą sudaro trys SEU kompetencijų blokai, sveikatai, prevencijai ir lyderystės gebėjimų ugdymui skirti moduliai.

2.8.2. **Paauglystės kryžkelės** – įrodymais pagrįsta programa, kuri padeda mokytojams kurti saugią mokymosi aplinką ir ugdyti gyvenimo įgūdžius, padedančius mokiniams išgyventi paauglystės metus. Išsamios pamokos ir pagalbinė programos medžiaga suvienija mokyklos personalą, šeimą, bendruomenę ir jaunas žmones. Ši programa į Bendrąsias ugdymo programas integruoja socialinį ir emocinį ugdymą, charakterio ugdymą, psichoaktyviųjų medžiagų ir patyčių prevenciją bei mokymąsi tarnaujant, taip skatindama tinkamą paauglių vystymąsi.

2.8.3. **Raktai į sėkmę** – lanksti programa, skirta vyresnėms klasėms ir gali būti įgyvendinta įvairiais būdais. Ji gali būti dėstoma kaip vieno semestro kursas, arba gali būti dėstoma kaip vienerių – ketverių metų kursas. Svarbus programos elementas – mokymosi tarnaujant metodika (projektai, kurie yra vykdomi kiekvienais metais ir yra integruojami į bendrą ugdymo turinio kontekstą).

3. EQ planas bei SEU programos integruojamos į visas Gimnazijos vykdomas veiklas bei pamokas, užtikrinama jų sąveika ir pereinamumas.

4. EQ plane apibrėžta: 2023–2025 m. EQ bei SEU įgyvendinimo tikslai, rodikliai, uždaviniai, priemonės, siektini rezultatai ir vykdytojai.

II . SITUACIJOS ANALIZĖ

5. Nuo 2022 m. sausio mėn. iki 2023 m. sausio mėn. švietimo pagalbos tarnybų pakirtos psichologinės pagalbos atvejų padaugėjo 7 mokiniais (20 %) . Daugiausiai mokiniams skiriama trumpalaikė (2022 m. 21 mok., 2023 m. 19 mok) ir ilgalaikė (2022 m. 9 mok., 2023 m. 18 mok.) psichologinė pagalba. (žr. 1 lentelę).

1. Lentelė. Švietimo pagalbos tarnybų pakirtos psichologinės pagalbos reikmė/poreikis.

SKIRTA PSICHOLOGO PAGALBA		
PSICHOLOGINĖ PAGALBA (bendras asmenų skaičius gimnazijoje)	2022 sausis	2023 sausis
	35	42
Vienkartinė	1	1
Trumpalaikė	21	19
Ilgalaikė	9	18
Nuolatinė	4	4

6. Nuo 2022 m. sausio mėn. iki 2023 m. sausio mėn. švietimo pagalbos tarnybų paskirtos socialinės pedagoginės pagalbos atvejų padaugėjo 65 % . Daugiausiai mokiniams skiriama trumpalaikė ir nuolatinė socialinė pedagoginė pagalba (žr. 2 lentelę).

2. lentelė. Švietimo pagalbos tarnybų paskirtos socialinės pedagoginės pagalbos reikmė/poreikis

	2022 sausis	2023 sausis
SOCIALINĖ PEDAGOGINĖ PAGALBA (bendras asmenų skaičius gimnazijoje)	11	17
Vienkartinė	2	2
Trumpalaikė	2	6
Ilgalaikė	5	3
Nuolatinė	2	6

7. Kaišiadorių r. Žiežmarių gimnazijos mokytojų, klasių vadovų, pagalbos mokiniui specialistų ir kitų darbuotojų Drausmės pažeidimų formos pildymų skaičiaus pokytis 2022 m.m. ir 2023 m.m. (žr. 3 lentelę):

3 lentelė. Drausmės pažeidimų fiksavimo analizė:

DRAUSMĖS PAŽEIDIMAS	2022 (per visus metus)	2023 (sausio-birželio mėn.)
Triukšmavo (Mokinio taisyklių 5, 9 punktų pažeidimas)	19	21
Vartojo necenzūrinius žodžius (Mokinio taisyklių 17 punkto pažeidimas)	14	16
Gadino gimnazijos turtą (Mokinio taisyklių 8 punkto pažeidimas)	16	11
Nevykdė mokytojo nurodymų (Mokinio taisyklių 9 punkto pažeidimas)	27	26
Naudojosi mobiliuoju telefonu (Mokinio taisyklių 10 punkto pažeidimas)	6	7
Kita	9	7

Pateikti duomenys rodo, jog psichologinės ir socialinės pedagoginės pagalbos poreikis nežymiai, tačiau didėja, tuo tarpu Drausmės pažeidimų mokinių tarpe skaičius akivaizdžiai auga. Paauglių netinkamo, netoleruotino elgesio problemos sprendžiamos ir Lietuvos mastu. 2020 – 2022 metais buvo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdomas projektas „Multidimensinis požiūris į vaikų ir jaunimo elgesio problemas per MDFT programos įgyvendinimą“, kurio tikslas buvo išbandyti ir adaptuoti Lietuvoje Multidimensinę šeimos terapijos programą (MDFT), teikiant programos paslaugas 11-19 metų vaikams ir jaunuoliams, turintiems rimtų elgesio problemų. Vaikai ir jaunuoliai, kurių elgesys ryškiai skiriasi nuo jų bendraamžių ir priimtų kultūros ir etinių normų, nepasiduoda poveikiui, taikomam bendrojo ugdymo aplinkoje, yra vienas iš didžiausių socialinių iššūkių Lietuvoje. Šiame projekte ypatingas dėmesys buvo teikiamas vaikams ir jaunuoliams, kurių elgesys yra socialiai nepriimtinas, agresyvus, provokuojantis, susijęs su **staigia emocijų kaita ir menka saviverte**.

8. Kaišiadorių r. Žiežmarių gimnazija ieško kompleksinių sprendimų, kaip padėti vaikams ir jaunuoliams su rimtomis elgesio problemomis. Šios dažnai pasireiškia poelgiais, kurie pažeidžia egzistuojančias elgesio normas, nusikalstamomis veikomis, negebėjimu sėkmingai adaptuotis klasėje, bendruomenėje ir visuomenėje. Gimnazija, joje dirbantys švietimo pagalbos specialistai bendradarbiauja ir palaiko ryšius su Kaišiadorių rajono Psichologine pedagogine tarnyba, Kaišiadorių rajono savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore, Vaiko teisių apsaugos skyriumi, yra suburta Švietimo pagalbos mokiniui sistemos kūrimo darbo grupė.

III. EQ UGDYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas – emocinio intelekto, socialinių ir emocinių kompetencijų stiprinimas pamokoje, kurioje yra saugi, rūpestinga ir kontroliuojama mokymosi aplinka, skatinanti mokinius prisirišti prie mokyklos, mažinanti rizikingo elgesio tikimybę ir kartu pozityviai veikianti akademinius pasiekimus bei asmeninę pažangą.

10. Uždaviniai:

- 10.1. Išanalizuoti socialinio emocinio ugdymo poveikį mokinių elgsenai, ugdymo(si) pažangai bei pasiekimams (2021-2022 m).
 10.2. Plėsti pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijas emocinio intelekto ugdymo srityje.
 10.3. Skatinti EQ ugdymo strategijas (pamokoje, projektinėje, STEAM, ir kt. veiklose), užtikrinant kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę, sudarant sąlygas mokymosi savivaldumui, siekiant sėkmingo gyvenimo bei būsimos karjeros aukštumų.

IV. EQ UGDYMO ĮGYVENDINIMO PLANAS 2023-2025 METAMS

Priemonės	Terminas	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1 uždavinys. 10.1.Socialinio emocinio ugdymo poveikio mokinių elgsenai, ugdymo(si) pažangai bei pasiekimams analizė (2021-2022 m).			
1.1. Anketinė mokinių tėvų apklausa dėl patyčių prevencijos ir užkardinimo gimnazijos mokinių tarpe.	2023-10/12	S.Balčienė, A.Venskutonienė	<ul style="list-style-type: none"> Išsiaiškintas tėvų požiūris ir lūkesčiai dėl socialinio emocinio ugdymo poveikio patyčių prevencijos ir užkardinimo gimnazijos mokinių tarpe. Gimnazijos pedagogai ir pagalbos mokiniui specialistai susipažins su atliktu tyrimu, įžvalgomis ir rekomendacijomis socialinio emocinio ugdymo poveikio mokinių savijautos, pažangos ir pasiekimų kontekste.
1.2. Anketinė 5-12 klasių mokinių apklausa dėl patyčių prevencijos ir užkardinimo gimnazijos mokinių tarpe.	2023-10/12	S.Balčienė, A.Venskutonienė	<ul style="list-style-type: none"> Išsiaiškintas mokinių požiūris ir lūkesčiai dėl socialinio emocinio ugdymo poveikio patyčių prevencijos ir užkardinimo gimnazijos mokinių tarpe. Gimnazijos pedagogai ir pagalbos mokiniui specialistai susipažins su atliktu tyrimu, įžvalgomis ir rekomendacijomis socialinio emocinio ugdymo poveikio mokinių savijautos, pažangos ir pasiekimų kontekste.
2 uždavinys. 10.2. Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų plėtra.			
2.1. Pedagogų, švietimo pagalbos specialistų kompetencijų tobulinimas emocinio intelekto ugdymo klausimais	2023-2024	E. Raudeliūnienė; L. Lukoševičienė; S.Balčienė	<ul style="list-style-type: none"> Bendruomenei suorganizuotas bent vienas švietimo renginys ir (ar) mokymai EQ ugdymo tema. Pedagogams, švietimo pagalbos specialistams praveisti mokymai aukštesniųjų mąstymo gebėjimų (kritinis mąstymas ir problemų sprendimas) klausimais, ugdant EQ

2.2. Informacijos susijusios su EQ ugdymu viešinimas gimnazijos interneto svetainėje.	2024 -02/04	E.Raudeliūnienė, N.Kocienė	<ul style="list-style-type: none"> Gimnazijos interneto svetainėje sukurta skiltis, kurioje pateikiama informacija apie EQ ir SEU ugdymą Medžiagos (informacijos) EQ ir SEU tema paruošimas ir viešinimas gimnazijos tinklapyje, gimnazijos socialinio tinklo facebook paskyroje.
2.3. Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas EQ ugdymo klausimais.	2023-2024	L. Lukoševičienė; S.Balčienė; Klasių vadovai	<ul style="list-style-type: none"> Pranešimas tėvams tėvų susirinkimo metu „EQ – kas tai ir kaip EQ padeda formuoti brandžiai, atsakingai ir rūpestingai asmenybei?“
3 uždavinys. Skatinti EQ ugdymo strategijas (pamokoje, projektinėje, STEAM, ir kt. veiklose), užtikrinant kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę, sudarant sąlygas mokymosi savivaldumui, siekiant sėkmingo gyvenimo bei būsimos karjeros aukštumų			
5.1. Priimti susitarimai gimnazijoje dėl penkių esminių mokinių EQ kompetencijų ugdymo.	2024-03/05	L.Lukoševičienė, S.Balčienė	<p>Pamokoje, projektinėje, STEAM, ir kt. veiklose ugdomos EQ kompetencijos:</p> <ol style="list-style-type: none"> Savimonė ir savitvarda: sugebėjimas išskirti ir atpažinti emocijas, adekvati savivertė, pasitikėjimas savimi, impulsyvumo kontrolė ir sugebėjimas tinkamai valdyti savo emocijas, nereikalauti skubaus asmeninių poreikių tenkinimo, atsparumas nesėkmėms. Motyvacija: aiškių tikslų nusistatymas, teigiamas požiūris (noras tobulėti, įsipareigojimai, iniciatyvumas, optimizmas, atvirumas naujovėms) Socialinis sąmoningumas: empatija, ateities tikslų nusistatymas ir jų siekimas, socialinės įvairovės pripažinimas. Atsakingas sprendimų priėmimas: sprendimų priėmimas įvertinus faktus ir galimą rezultatą, pagarba kitiems, atsakomybės už kiekvieną sprendimą prisiėmimas. Bendravimo įgūdžiai: emocijų valdymas, bendradarbiavimas, tarpasmeninis komunikavimas, pasipriešinimas neigiamai įtakai, konfliktų sprendimas, gebėjimas paprašyti pagalbos.
5.2. EQ ugdymo poveikio kiekvieno mokinio pažangai (pažangos sistemingas stebėjimas, analizavimas, reflektavimas, atsižvelgiant į individualias mokinio startines pozicijas, raidos galimybes ir kt.)	2025-04/06	L. Lukoševičienė S.Balčienė, A.Venskutonienė, Klasių vadovai	Naudojant gimnazijos patvirtintą asmeninės mokinio pažangos ir asmenybės ūgties stebėjimo sistemą, atlikta 8-12 klasių mokinių pažangos ir asmenybės rūgties analizė

5.3. Netinkamo (netoleruotino) elgesio gimnazijoje prevencija.	2025-04/11	S.Balčienė, A.Venskutonienė, Soc. pedagogas, Švietimo pagalbos specialistai	1. Atlikta ne mažiau kaip 1 mokinių ir tėvų apklausa dėl galimų netinkamo (netoleruotino) elgesio atvejų gimnazijoje. 2. Atlikta 1-12 klasėse prarastų EQ ir SEU veiklų analizė per 2024-2025 m.m.
--	------------	---	---

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Planas įgyvendinamas atsižvelgiant į Žiežmarių gimnazijos turimas lėšas.
12. Planas gali būti koreguojamas, papildomas EQ ugdymo plano rengimo darbo grupės siūlymu.
13. Planą tvirtina gimnazijos direktorius, pritarus EQ ugdymo plano rengimo darbo grupei.
14. Planas skelbiamas Žiežmarių gimnazijos interneto svetainėje <https://ziezmariugimnazija.lt/> .